

Atopisk Dermatitis – allergi hos hund

Vet
family

Odsherreds
Dyrehospital

ATOPISK DERMATITIS/ALLERGI

Atopisk dermatitis er en kronisk hudlidelse, der ofte debuterer omkring 1 til 3 års alderen. Der kan være varierende grader af hudkløe og hudbetændelse, der kommer og går. De klassiske kliniske symptomer er infektion og kløe i ørekanalerne og mellem poterne. Ofte er der også rødme og kløe i albuebøjningen og lysken, og der kan også være hudbetændelse eller kløe andre steder på kroppen.

Mindre hyppigt ses allergisymptomer hos hund og kat som luftvejsgener, hvor der kan være hoste, træthed, vandigt sekret fra snuden og øjenproblemer. For disse patienter er udredning og behandling den samme som for allergipatienter med hudproblemer. I det følgende vil hovedvægten ligge på allergipatienter med hudproblemer, da de udgør den største gruppe.

På normal sund hud er der balance mellem mikroorganismene (bakterier og svampe). Hunde med atopisk dermatitis har unaturlig høj forekomst af svampe og bakterier, og derfor er de mere udsatte for udvikling af hudbetændelse.

Det symptom ejeren typisk først bemærker, er kløe. Kløen kan være langsomt tiltagende, eller den kan være akut opstået. Kløen er ofte meget kraftig, og kan være særlig kraftig f.eks. om natten, når dyret er i hvile. Med kløen ses ofte kraftig rødme i huden, og efterhånden dannes sår fordi hunden kradses sig.

Hvis atopien viser sig i form af øreproblemer, ses ørekløe oftest som det første symptom, derefter kommer rødme, øget ørevoksproduktion og dårlig lugt fra ørerne. Atopi kan også vise sig som udelukkende et poteproblem, hvor dyret bider og slikker sig i poterne. Huden bliver derved rød og irriteret, og hårene kan blive misfarvede pga. dyrets sput.

Hvis dyret går med lidelsen i længere tid uden behandling, begynder huden at kompensere for den kroniske irritation, og der ses mørkpigmentering og kraftig fortykkelse af huden (elefanthud).

Atopi er som regel forbundet med en allergisk reaktion overfor bestemte allergener i omgivelserne og/eller i foderet. Hunde/katte kan være allergisk overfor lige så mange forskellige ting som vi mennesker, men oftest ser vi allergi overfor husstøvmider, lagermider, pollen og forskellige foderemner. Ofte er dyret allergisk overfor flere forskellige allergener, bl.a. pga. krydsreaktioner.

Allergi er en kompleks lidelse, hvor dyrets immunforsvar overreagerer ved kontakt med bestemte allergener (stoffer/molekyler der kan forårsage allergiske reaktioner). Allergi kan dels være arveligt betinget eller erhvervet gennem gentagen eksponering for det pågældende allergen. Det forekommer hos alle hunderacer, men det ses hyppigst hos vise racer (f.eks. Retriever, Schæfer, Pudler, West Highland White Terrier og Cairn Terrier). I dag menes langt de fleste af allergierne at være arveligt betinget til en vis grad. Dyret udsættes for allergenerne enten via indåndingsluften, mavetarmkanalen eller via hudkontakt. Den primære rute for allergenerne er gennem huden. Hudbarrieren hos atopiker er svækket, således at de allergener, som hunden/katten ikke kan tåle, lettere passerer over hudbarrieren og giver anledning til hudproblemer.

Når immunforsvaret kommer i kontakt med allergenet, sker der en aktivering af flere immunforsvarets celler, og der sker en frigivelse af stoffer i huden, der medfører rødme (øget blodgennemstrømning), varme og kløe. Når dyret krads sig pga. kløen, laves sår i huden, og risikoen for sekundær infektion med hudbakterier og hudsvampe øges. Denne infektion medfører yderligere kløe, og langsomt forværres symptomerne som en ond cirkel. Atopi er en kronisk sygdom, der for de fleste dyr ikke kan helbredes, men kun holdes nede. Derfor retter behandlingen sig mod at mindske symptomerne til et tåleligt niveau for dyret.

Diagnose:

Diagnosen atopi/allergi stilles ud fra hundens/kattens sygdomshistorie og de kliniske symptomer. Derudover kan man lave forskellige undersøgelser, for at forsøge at fastlægge årsagen til hudproblemerne.

Fodermiddelallergi/fodermiddelintolerance

Fodermiddelintolerance kan ikke diagnostiseres ved blodprøver eller andre laboratorieundersøgelser, men udelukkende ved afprøvning af en stram kostplan. For at finde ud af om dyret er fodermiddelintolerant, sættes dyret på et allergifoder i minimum 8 uger. Det allergifoder vi oftest bruger på klinikken hedder Veterinary Diet Hypoallergenic (Royal Canin), Anallergenic (Royal Canin) eller Food Allergy Management CDD-HY (Specifik). Disse diæter er baseret på hydrolyserede proteiner. Hydrolyseret betyder, at proteinerne er spaltet til meget små partikler, således at de ikke udløser et allergisk respons. Man kan også lave hjemmelavet allergifoder med hestekød og kartoffel, da hestekød er en uvant proteinkilde. De fleste almindelige diæter er baseret på enten okse-, svine- eller kyllingekød.

Mens dyret er på allergifoder er det vigtigt, at den ikke får nogen andre former for foder ved siden af, dvs. heller ikke godbidder, gnaveben eller hundekiks. Selv den mindste hundekiks kan udløse et allergisk respons, og derved ødelægge foderafprøvningen. Man kan heller ikke bruge leverpostej eller andet til at give hunden/katten evt. medicin, så længe foderafprøvningen kører. Hvis dyret efter 8 uger er symptomfri eller kløen er væsentligt reduceret, kan man skifte tilbage til hundens tidligere foder, og udløser dette kløe igen, er hunden/katten med stor sandsynlighed fodermiddelintolerant, og vil derefter skulle fodres med allergifoder resten af livet.

Blodprøve undersøgelse:

For at undersøge om dyret reagerer allergisk overfor allergener i omgivelserne, f.eks. pollen el husstøvmider, kan man udtage en blodprøve, der undersøger specifikke antistoffer, overfor et bredt udvalg af allergener. Blodprøven udtages på klinikken og sendes til et laboratorium i Jylland. Der er svar på prøven i løbet af 3-4 dage. Ikke alle dyr med allergi vil have en positiv blodprøve.

Blodprøveundersøgelsen koster ca. 1100-2700 ,- kr.* + udtagelse + moms. Afhængig af hvor mange allergener der testes for.

Priktest:

Priktesten er en undersøgelse på dyrets hud, som vi kender det fra mennesker. Dyret bedøves, og der barberes et felt på dyrets side, hvor en række modificeret allergener injiceres i huden efter et fastlagt mønster. Efter kort tid kan resultatet direkte aflæses på huden. En positiv reaktion på et bestemt allergen giver en rød hævelse på injektionsstedet.

Priktesten udføres ikke her på klinikken, og der henvises derfor til en specialist. Oftest anbefales kun priktest, hvis blodprøven er negativ.

Behandling:

Der er flere former for behandling i forbindelse med allergi.

Ved fodermiddelallergi, som beskrevet tidligere, er behandlingen rimelig simpel, ved at dyret kun fodres med allergidiæt. Dette kan dog, specielt for katteejere, alligevel give problemer, da det er umuligt at sikre, at katten ikke spiser mus o.lign. når den går ude.

Hyposensibilisering/allergi vaccination/sublingual spray

Hyposensibilisering retter sig mod at gøre dyret mere tolerant overfor de allergener, den ikke kan tåle. Det er den behandling, der udgør færrest bivirkninger.

Hyposensibiliseringen foregår vha injektioner eller vha en spray under tungen. Injektionerne foretages på klinikken eller af ejeren selv. Herved optager dyret en lille mængde af det eller de allergener, som dyret er allergisk overfor og langsomt tilvænnenes immunforsvarets allergener.

Ved en hyposensibilisering forventes at ca.50-80 % af dyrene bliver klinisk bedre, dvs. ikke alle bliver helt symptomfri.

Er der ikke klinisk bedring efter 12-14 måneder afbrydes vaccinationsprogrammet eller sprayeren. Behandlingen med injektioner eller sublingual spray må betragtes som livslang. Injektionerne er typisk med 4-8 ugers interval.

Prisen for allergivaccination eller sublingualspray ligger på 1634,- + moms for en ca. 6 måneders behandling.

Opstartsfasen løber over ca 5 mdr. Injektionen gives med bestemte intervaller, den sublinguale spray gives dagligt.

Efterfølgende er det vedligehold injektioner ca hver 4 uge eller daglig sublingual spray. Prisen per måned er for injektion er 204,- + moms + evt injektionshonora eller ved sublingualspray ca 327,- + moms.

Medicinsk behandling:

Hvis hyposensibilisering ikke anbefales eller ikke ønskes, er en medicinsk behandling eneste alternativ. Den medicin vi behandler allergi med i dag, retter sig kun mod at dæmpe immunforsvarets reaktion og dermed symptomerne, og det er derfor ikke helbredende for sygdommen.

Den medicin der oftest bruges mod allergi er binyrebarkhormon, da dette lægemiddel sænker immunforsvarets evne til at reagere. De fleste dyr tåler binyrebarkhormon godt, men der ses bivirkninger, såsom øget drukkelyst, øget urineringstrang og øget spiselyst (og dermed øget tendens til vægtforøgelse, hvis man ikke som ejer er opmærksom). I sjældne tilfælde kan der ses opkastninger og diarre, i sådanne tilfælde bør det overvejes at sætte dosis ned, prøve et

andet præparat, eller stoppe behandlingen helt. Lang tids behandling med høje doser binyrebarkhormon kan medføre en forkortelse af dyrets levealder. Ciclosporin er et alternativ til binyrebarkhormon og tilhører gruppen af Non Steroide stoffer, det er således ikke binyrebarkhormon. Ciclosporin lindrer symptomerne ved allergi ligesom binyrebarkhorm, stoffet virker lokalt på immunforsvarets celler i huden. Bivirkninger ved brug af ciclosporin er opkast og diarre, men disse forsvinder dog oftest i løbet af 2 – 10 dage. Udgifterne til ciclosporin afhænger af dyrets størrelse. Medicinforbruget om måneden til en hund på 20 kg er typisk ca 360kr.

I den akutte fase bruges ofte antibiotika og/eller svampemidler til behandling af de sekundære infektioner i hud og øre. Infektioner i huden kan være tilbagevendende og kræve behandling.

Hos mennesker benyttes ofte antihistaminer ved allergiske tilstande. Disse stoffer virker dog i mindre grad på hunde og katte, men kan forsøges.

Understøttende behandling:

Der er flere former for understøttende behandlingsformer til at mindske symptomerne på allergi.

Øreoprensning:

Ved øreproblemer er det utroligt vigtigt, at ørerne oprenses jævnligt med ørerens, for at holde øregangsinfektionerne nede. Ellers vil der ophobe sig ørevoks og dermed infektion med bakterier eller svampe. Ind imellem kan det være nødvendigt at rense ørerne ved en øreskyllning i narkose.

Vask med allergishampoo:

Jævnlig vask med allergishampoo, gerne en gang om ugen, har meget stor værdi, og kan i sig selv holde symptomerne næsten helt væk hos nogle dyr. Da de fleste allergener optages gennem huden, kan jævnlig vask holde antallet af allergener på huden nede, og derved mindske den allergiske reaktion i sig selv. Derudover hjælper shampooen genopbygning af hudens balance. Jo bedre huden er i balance, jo bedre er dens forsvar mod indtrængning af allergener. Hvis der er hudforandringer benyttes en egnet shampoo til de pågældende forandringer i huden. Hvis der ikke er hudforandringer benyttes en mild rensende shampoo. Det er en god ide at bruge en balsam eller hårkur, specielt beregnet til hund og kat, efter vask med shampoo for at holde på fugten i huden.

Forebyggelse af ectoparasitter:

Det er meget vigtigt at undgå lopper og flåter, da disse parasitter kan udløse en kraftig hudreaktion hos atopiker. Det anbefales derfor at man bruger et egnet loppe- og flåtmiddel hver 4. uge.

Tilskud af EFA-olier og antioxidanter:

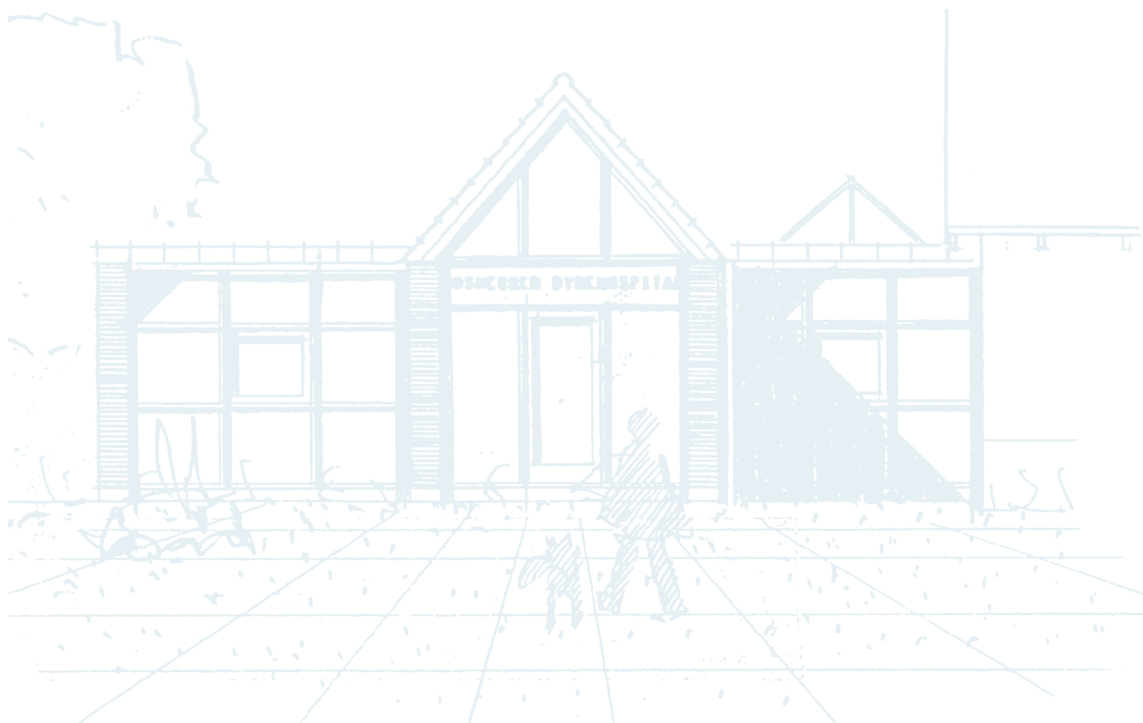
EFA står for essentielle fede syrer, dvs. fedtsyrer som kroppen ikke selv kan danne, men som skal tilføres via foderet. Mange af disse fedtsyrer har meget stor betydning for hudens opbygning og forsvar mod infektioner og allergiske reaktioner. EFA-olierne findes i bestemte planter f.eks. hjulkrone og i fisk. Antioxidanter har en dæmpende virkning på mange af de betændelsesreaktioner, der sker i kroppen ved bl.a. allergi. Der er flere nyttige antioxidanter, det mest kendte er E-vitamin. Derudover styrker disse olie hudbarrieren, som hos atopiker er svækket.

Foder:

Selvom dyret ikke er fodermiddelallergiker, er foderet af stor betydning. Et ordentligt kvalitetsfoder sikrer, at dyret så godt som muligt får tilført alle vigtige næringsstoffer, samt sikrer, at hundens forsvar er så godt som muligt. Mange dyr med atopi har sammen med en allergi overfor f.eks. husstøvmider, også en øget følsomhed overfor visse foderemner. Derfor anbefales det, at dyr med allergi fodres med et allergifoder, for at mindske risikoen for krydsreaktioner til foderemner.

Til slut skal det pointeres, at atopi/allergi er en livslang lidelse, og at behandlingen er bekostelig og tidskrævende. Da dyrets velvære og livskvalitet afhænger af om symptomerne kan bringes ned til et minimum, kræver det at man som ejer er indstillet på at gøre hvad der skal til, for at hunden får mindst mulige gener af sin sygdom. Det er aldrig en fordel at se tiden an, hvis symptomerne begynder at komme igen efter endt behandling, da de kun vil forværres. Ring hellere og få en snak med os, så snart symptomerne begynder at vise sig. Det sparer både hunden og jer som ejere for meget.

* Alle priser er pr. 1. Januar. 2015. Der tages forbehold for prisstigninger.

Vestervangen 25 · 4550 Asnæs
Telefon +45 59 65 00 15
Fax +45 59 65 03 84
odsherreds.dyrehospital@mail.dk

Marsvej 8 · 4500 Nykøbing Sj.
Telefon +45 59 32 90 09